

The globalisation trap: The Piasts, the Samanids, and the dangers of long-distance trade

Abstract: Most interpretations of the rise and fall of the first Piast state – the state of Mieszko I, his immediate ancestors, and his son and grandson – emphasise the role of internal factors and relations with its closest neighbours. I would like to take a different perspective: that of its contacts with Central Asia. By interpreting the tens of thousands of dirhams, Islamic silver coins, imported from Central Asia to Greater Poland in the tenth century as the residue of a long-distance trade system, I would like to show how the changing rhythms of this trade shaped the policies of the Piasts and other north European rulers. I will focus in particular on the final stage of these contacts and their cessation in the final decades of the tenth century. How did the northern Europeans deal with the disconnection from Central Asian silver? What mitigating strategies did they develop? I will conclude by asking whether the difficulties faced by the Piasts and their colleagues can be interpreted as an early case of the globalisation trap.

„Niewidzialny towar”? Metody przyrodnicze w badaniach nad średniowiecznym niewolnictwem

Abstrakt: Niewolnicy są zazwyczaj uważani za „niewidzialny towar”, który pozostawił niewiele śladów w źródłach pisanych i praktycznie żadnych w materiale archeologicznym. Jest to pogląd zbyt pesymistyczny: podejścia takie jak archeologia krajobrazu (posiłkowana palinologia) czy metody pozwalające rekonstruować indywidualne biografie osób, których kości przetrwały do naszych czasów, nawet jeśli są wciąż rzadko stosowane, znacząco pomagają zrozumieć średniowieczny handel niewolnikami i szerzej niewolnictwo. Wyniki tych metodologii są jednak często niejednoznaczne, a ich interpretacja w kontekście właśnie niewolnictwa, a nie innych form zależności czy relacji hierarchicznych, w ostatecznym rozrachunku zależy od naszego rozumienia źródeł pisanych. Przedstawię kilka takich dylematów interpretacyjnych, z nadzieją na dyskusję.